

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XII. Rhadamanthys idem ac Moses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

benter amicitiam & germanitatem renovare cum Spartanis, ne amicitia solvatur nexus, ac neglecta societas diuturnitate extabescat. Sic intellexit Vulgatus Interpres, sic Syrus. Longe vero aliter Josephus: nam istæc: ἡμεῖς ἔν ἀπερσεθεῖς τῶτων ὄντες, Nos igitur his non indigentes, refert, non ad, συμμαχίας ἢ φιλίας, societate & amicitia, quæ proxime præcedunt; sed ad, ἀπερσεθεῖς ἐπιστολά, ὅτι ἐσὶ ἀδελφοὶ ἡμῶν. Missæ sunt epistole, quod estis fratres nostri; atque ita exponit: ἢ δρόμοι τῆς τοιαύτης διαδοχῆς. Non indigentes hujusmodi declaratione. Tum quod subest in Machabaico: Ὁδὴ μὲν ἔχοντες τὰ βιβλία τὰ ἄγια τὰ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. Solatio habentes Libros sacros qui sunt in manibus nostris, sic reddit Josephus; διὰ τὸ ἐκ τῶν ἱερῶν ἡμῶν πεπιστῶσθαι γραμμάτων. Quod sacra nostra litera his fidem fecerint: hoc est, ejusmodi significatione, & admonitione nobis opus non erat, ea nempe qua de germanitate nostra nos monuistis, quippe quam jam ex Libris nostris sacris compertam habebamus. Velim æquus & attentus Lector totam Machabaici Scriptoris pericopen expendat, & cum antecedentibus ac sequentibus controversam ῥῆσιν confligat, omnino intelliget ea, quorum ἀπερσεθεῖς Judæos esse scribit Jonathas, esse συμμαχίαν & φιλίαν Spartanorum, quarum proxime præcedit & subest mentio. Nam si id sibi voluisset Jonathas, Judæos non eguisse admonitione illa, qua de germanitate sua cum Spartanis docebantur, dixisset utique, ἡμεῖς ἔν ἀπερσεθεῖς πάντες: Nos igitur non indigentes ea. Nunc cum dixerit τῶτων, harum, manifestum est respexisse ad συμμαχίαν & φιλίαν proximè commemoratas. Quod opponit autem Grotius, hujus interpretationis asseritor, Ὁδὴ μὲν hic significare ἀπόδειξιν, velut nono capite prioris hujus Machabaici: παρεκάλει τὰς Ναυαταίους ἀπὸ τῶν θεῶν ἰσχυροῦς τῶν ἀποστόλων αὐτῶν τῶν πολλῶν, vanum & frivolum est: nam παρεκάλει, illic non usurpatur pro ἀπέδειξε, sed pro ἰκέτοσε, ἐδήδη, ἠξίωσε: Vulgata, rogavit. Et Ὁδὴ μὲν, adhortationem, deprecationem, evocationem, significare fateor; ἀπόδειξιν, prorsus nego. Perperam igitur Jonathæ epistolam interpolavit, & adulteravit Josephus; quemadmodum & illam Arii, uti rectè animadvertit Scaliger in Canonibus Isagogicis. Quod si cui nostra hæc de Judæorum & Spartanorum consanguinitate conjectura non satisfacit, alteram afferemus infra: nam in re dubia & incerta suspicionibus patet locus, & quæcunque probabilitatem habent aliquam & similitudinem veri, confidenter & utiliter proponi possunt.

1. Mach. 9. 15.

Scalig. Can. Isag. lib. 3.

XII. In plerisque Minoi & Rhadamanthi convenit, ætate, patria, parentibus, quæ nobis iidem argumento esse possunt, & hunc quoque ad Mosi exemplar à Mythologis esse adornatum. Nominis origo obscura est & incerta. Hanc proponit Eustathius, ἐπεὶ ἢ μητὴρ ἑμῶν, κατέτι πάνν ἑσσηνῶς διετίθη ἀπὸ τῶν θεῶν, ἀπὸ δ' αὐτῶν ἀρπάσας τὰς εὐεργεσίας. Quia mater ejus insaniit, hoc est insana cupiditate affecta fuit erga vos, quas ipsi tauris præbuit, à quo rapta est. Quod valde ineptum est. Ex Oriente petenda fuit nominis hujus origo: nempe ex ררה, quod est, castigavit, erudit, subegit, præfuit, dominatus est; unde ררהוּ, pedagogus, præceptor: & ex כנען, terruit. Ita ut ex כנען ררהוּ, quod Præceptorem terribilem sonat, constat fit nomen Rhadamanthios. Illius ecquod sit apud inferos officium, malo Virgilio verbis, quam meis referre:

Rhadamanthys idem as Mosi. Eustath. in Iliad. 5.

Gnosius hæc Rhadamanthus habet durissima regna,
 Castigatque, auditque dolos, subigitque fateri,
 Quæ quis apud superos furto letatus inani,
 Distulit in seivam commissa piacula mortem.
 Continuo fontes ultrix accincta flagello
 Tisiphone quatit insultans.

Atqui id in Mosem aptissime convenit, qui & severas leges Ebræis dixit, & si qui eas perrumpere auderent, acerbissimis suppliciis punivit. Hoc autem munere apud inferos defungi Rhadamanthyn sinxerunt Veteres, quod dum viveret, juri dicundo fuisset à Minoë præfectus. Sunt qui legumlatorem fuisse dicant, alii primum legum repertorem. Ex Ephoro autem refert Strabo imitatore fuisse Minoem præsci cujusdam Rhadamanthios, qui primus Cretensibus leges constituerit, à Jove eas se accepisse fingens. Has inter Rhadamanthios leges memorabilis illa erat, quæ vetabat ne per Deum quis juraret, nomenque Dei temere usurparet, ὑπὲρ τῶ μη θεῶν ὀνομαζέσθαι ἐπὶ πάνν. Ne Deus omnino nominaretur, inquit Eustathius; per anserem vero, aut canem, aut arietem, aut quid simile, & jurabat ipse, & alios jurare jubebat; quod & à Socrate factum ferunt. Atque id Rhadamanthios juramentum quamobrem inter Proverbia retulerint Græci Parcemiographi Zenobius, & Apostolius, & post illos deinde Erasmus, prorsus non video. Ipsissima autem Mosi lex est: Non assumes nomen Dei tui in vanum: nec enim habebit infontem Dominus eum, qui assumerit nomen Dei sui frustra. Virgam, dum jura reddit, manu tenere Rhadamanthyn ait Plato, in quo Mosi vir-

Strab. lib. 10.

Eustath. in Hom. Odyss. 7. Zenob. Cent. 5. Proverb. 81. Apostol. Cent. 17. Prov. 7. Erasim. Chil. 1. Cent. 9. Prov. 31. Exod. 20. 7.

N

- gam possumus agnoscere. Multas Asiae maritimae terras imperio suo subiecisse Rhadamanthyn memorat Diodorus, quod & de Mose Historiae sacrae praedicant. Addit Diodorus hunc ἐρυθρῶ, ἐν τῶν ἑαυτοῦ παίδων, ἡγεμονίᾳ τῶν Κασιέων τῶν δὲ ἐνείων ἐρυθρῶν ὀνομαζόμενον Erythro, uni ex filiis suis, regnum eorum tradidisse, qui propter eum Erythri dicti sunt. Ita & Perseo, alteri Mosis imagini, Erythras filius adscribitur, qui in Rubri maris ora regnavit, ut suo loco notabimus. Certe Rhamnaeos Arabicam gentem à Rhadamantho nomen habuisse tradit Plinius, nec alios esse puto, quam qui a Strabone Rhamanithæ, & à Nonno Rhadamanes appellantur. Legimus enim in Dionysiacis Nonni Minoem ex insula Creta expulisse Rhadamanas in Arabiam: unde & alibi Dictæos eos appellat, & in expeditionis Indicæ societatem à Baccho ascitos fuisse narrat. Legimus & apud Stephanum, Rhadamanthyn cum fratribus Gazam Phœniciam urbem ivisse. Atqui Mosis & in Arabia, non privatus solum apud socerum Jethro, sed dux etiam ac gentis suæ princeps diutinam moram traxit, & ejus consiliis ac præceptis Ebraei obsecuti, Palestinos, quorum regio fere maritima est, maximis damnis affecerunt. Memoriae prodidit Itacius Tzetzes propter interfectum fratrem patriam exulasse Rhadamanthyn: hæc historiae Mosis interpolatio est, qui *viram Ægyptium, percussentem quemdam de Ebrais fratribus suis, percussim abscondit fabulo*, & in Madiamitidem terram profugit. Rhadamanthyn Homerus non semel flavum appellat: *πύρρον* fuisse Mosem tradit Artapanus apud Eusebium; *πύρρον* quoque fuisse Typhonem, qui ad Mosis exemplar factus est, Plutarchus scriptum reliquit.
- XIII. Quin & Æacus, tertius inferorum iudex, Mosem exhibet. Minois coævus fuit, coævus & Bacchi, & Aristæi, in quibus occultum Mosem deteximus: coævus & Asterii, qui Minois filius fuit, avo cognominis. Atque hos, Æacum, inquam, Minoem, Aristæum, & Asterium, Baccho Indicæ expeditionis socios addit Nonnus in Dionysiacis. Jovis filius fingitur, item ut pleræque Mosis imagines, Bacchus, Minos, Rhadamanthys, alii. Jove in ignem mutato natus dicitur, perinde ut Bacchus. Testis Ovidius, cum ait de Jove: *Aureus ut Danaën, Ætopida luserit ignis*. Ælopiis illa, Ægina est, Ælopi filia, Æaci mater. Non ex Jove ignibus celato, at in aquilam verso genitum eum scribit Nonnus, sed prope ardentem & *πυελουσσον* fluvium. Fabulam fufius narrat Apollodorus, Ælopum, cum Jovem Æginam rapientem pertinaciter insequeretur, a Jove fulmine fuisse ictum, & ad fluenta sua remissum, proptereaque ex fluvio hocce carbonem efferrit. Quæ manifesto alludunt ad fatum Bacchi, igneo & fulgurante Jove ac Semele prognati, & ad Mosem itidem referenda sunt. Mater Æaco tribuitur Ægina Ælopi fluvii filia, quod Thermuthis, velut altera Mosis mater, eum ex fluvio extraxerit. Piissimum omnium hominum fuisse Æacum testificatur Apollodorus, Græcorum omnium Plutarchus: sanctitatem ac pietatem Mosis prædicare nihil attinet. Virgam inter judicandum tenuisse Æacum dicit Plato, quo sacra illa Mosis virga notatur. Græciæ siccitate, sterilitate, ac fame laboranti largos imbres, & vilem ac uberem frugum annonam precibus & sacrificiis à Jove Æacus impetravit: Moses Israëlitis aquam, manna, & coturnices. Observatum est à Pausania, ex Æaci liberis nullum ipsi in regnum Æginæ successisse: Mosis filiorum nullus paternæ dignitatis hæres fuit. In Æaci Templo, quod in urbe Ægina visebatur, ara erat paulum è terra extans, quam Æaci monumentum fuisse in arcanis habebatur, ut auctor est Pausanias: de sepulcro Mosis sic postremum caput Deuteronomii: *Et non cognovit homo sepulcrum ejus usque in presentem diem*.
- XIV. Occulit Mosem & Proteus, Deus ille multiformis, Mosis coævus fuit; nam consulit eum apud Virgilium Aristæus, quem Mosem esse paulo post ostendam. Bacchum etiam, larvatum Mosem, excepit hospitio, ut est apud Apollodorum. Et ejus filios denique interfecit Hercules, quem Josuæ imaginem gerere probabo. Ægyptium faciunt Veteres, qualis Mosis fuit: alii Thracem; Pallenem enim, quam ipsi patriam assignat Virgilius, in Thracia Stephanus, alique collocant: cujus rei causam ad Mosem quoque pertinere docebo infra, ubi de Orpheo disseram. Patrem Jovem habuit, si Luciano fides est: nam quibus regia potestas & dignitas contigerat, eos Jove prognatos Antiqui fingebant, ut supra dixi. Atqui regem Ægypti Proteum fuisse dicunt Herodotus, & Euripides; & id dignitatis Mosis obtinuit. At Johannes Tzetzes Nepruno & Phœnice, Phœnicis filia, natum Proteum esse docet, in quo Mosis, Ebræorumque, quorum avi olim venerant ex Phœnicia, originem licet animadvertere. Atque hæc mihi videtur fuisse ratio, cur Memphi templum ipsi conditum fuerit eo loco, qui Castra Tyriorum appellatus est, inter Tyrios Phœnicis circum habitantes: quod discimus ex Herodoto. Cur autem Neprunus ipsi pater adscribatur, causæ fuit mirabilis maris Rubri transitus, cujus qui fuit auctor & dux Mosis, ita faventem & propitium visus est fabulatoribus habuisse Neprunum, ut eo natum esse statuerent. Hanc

Diod. libr. 5.

Plin. libr. 6.
cap. 28.
Strab. libr. 16.
Nonn. Dionys.
libr. 21. & 36.Steph. in *γλῶσ.*It. Tzetz. in
Lycophr.
Exod. 2. 11. &
seq.Hom. Odyss.
1. & 8.
Euf. Præp. 1. 9.
Plur. De Isid.
*Æacus idem
ac Mosis.*Nonn. Dion.
libr. 13.Ovid. Met.
libr. 6.Nonn. Dionys.
libr. 13.
Apollod. libr. 3.Apollod. libr. 3.
Plur. Theleo.
Plur. Gorg.

Pausan. Attic.

Pausan. Co-
rinth.
Deut. 34. 6.*Proteus idem
ac Mosis.*
Virgil. Georg.
libr. 4.
Apollod. libr. 3.Lucian. De
mort. Peregr.Herodot. libr.
2. cap. 112.
Euripid. Helen.
Prolog.
Tzetz. Chil. 2.
Hist. 44.Herod. libr. 2.
cap. 112.